

” Кугай К. Ціннісні орієнтації студентів комп'ютерних і філологічних спеціальностей у контексті персоналізації іншомовної підготовки. *Освіта. Інноватика. Практика*, 2026. Том 14, № 2. С. 61-67. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol14i2-008>.

Kugaj K. Tsinnisni orientatsii studentiv komp'uternykh i filolohichnykh spetsialnostei u konteksti personalizatsii inshomovnoi pidhotovky [Value orientations of students majoring in computer science and philology in the context of personalized foreign language learning]. *Osvita. Innovatyka. Praktyka – Education. Innovation. Practice*, 2026. Vol. 14, No 2. S. 61-67. <https://doi.org/10.31110/2616-650X-vol14i2-008>.

УДК 378:37.015.3:811.1/.9

DOI: 10.31110/2616-650X-vol14i2-008

Ксенія КУГАЙ

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

Інститут педагогіки НАПН України, Україна

<https://orcid.org/0000-0001-9838-904X>

kugaj.kb@knutd.com.ua

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ СТУДЕНТІВ КОМП'ЮТЕРНИХ І ФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У КОНТЕКСТІ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню ціннісних орієнтацій студентів комп'ютерних і філологічних спеціальностей у контексті персоналізації навчання іноземних мов у сучасній вищій школі. Встановлено, що ціннісні орієнтації студентської молоді виступають важливим внутрішнім чинником освітньої діяльності, впливають на мотивацію до навчання, ставлення до освітнього процесу, вибір стратегій опанування компетентностей і моделі професійної поведінки. Автор акцентує увагу на тому, що в умовах трансформації вищої освіти, цифровізації та зростання міждисциплінарної взаємодії урахування ціннісних пріоритетів здобувачів вищої освіти є необхідною передумовою ефективною персоналізації іншомовної підготовки. У дослідженні використано комплекс теоретичних і емпіричних методів, зокрема аналіз і узагальнення науково-педагогічних та психологічних джерел, термінологічний аналіз, анкетування за методикою «Діагностика ціннісних орієнтацій» М. Рокіча, а також методи кількісного та порівняльного аналізу. Емпіричне дослідження охопило 130 студентів I–IV курсів денної та заочної форм навчання комп'ютерних і філологічних спеціальностей Київського національного університету технологій та дизайну та Міжрегіональної академії управління персоналом, що дало змогу здійснити порівняльний аналіз ієрархії їхніх термінальних та інструментальних цінностей. Результати дослідження свідчать про те, що для студентів комп'ютерних спеціальностей характерна орієнтація на професійно-діяльнісні, когнітивні та прагматично-інструментальні цінності, пов'язані з ефективністю діяльності, автономністю, відповідальністю та результативністю. Натомість студенти філологічних спеціальностей демонструють перевагу гуманітарних, емоційно-естетичних, соціально та морально значущих цінностей, зорієнтованих на міжособистісну взаємодію, культурний розвиток і комунікативну діяльність. Отримані дані підтверджують доцільність урахування ціннісних орієнтацій студентів при розробленні персоналізованих стратегій навчання іноземних мов. Персоналізований підхід дозволяє посилити мотивацію, залученість та ефективність опанування іншомовної компетентності, зокрема у студентів комп'ютерних спеціальностей, для яких іноземна мова є інструментом професійної комунікації.

Ключові слова: ціннісні орієнтації студентів; персоналізація навчання іноземних мов; іншомовна підготовка; мотивація навчання; студенти комп'ютерних спеціальностей; студенти філологічних спеціальностей.

Kseniia KUGAJ

Kyiv National University of Technologies and Design, Ukraine

The Institute of Pedagogy of NAES of Ukraine, Ukraine

<https://orcid.org/0000-0001-9838-904X>

kugaj.kb@knutd.com.ua

VALUE ORIENTATIONS OF STUDENTS MAJORING IN COMPUTER SCIENCE AND PHILOLOGY IN THE CONTEXT OF PERSONALIZED FOREIGN LANGUAGE LEARNING

Abstract. The article examines the value orientations of students majoring in computer science and philology in the context of personalized foreign language learning in higher education. It has been established that students' value orientations function as an important internal factor of educational activity, influencing learning motivation, attitudes toward the educational process, the choice of strategies for competence acquisition, and models of professional behavior. The author emphasizes that, in the context of higher education transformation, digitalization, and growing interdisciplinary interaction, consideration of students' value priorities is a necessary prerequisite for effective personalization of foreign language training. The study employs a set of theoretical and empirical methods, including the analysis and generalization of pedagogical and psychological scholarly sources, terminological analysis, a questionnaire survey based on M. Rokeach's "Value Orientation Diagnostic" methodology, and quantitative and comparative data analysis. The empirical study involved 130 undergraduate students (years I–IV) enrolled in full-time and part-time computer-related and philological programs at Kyiv National University of Technologies and Design and the Interregional Academy of Personnel Management, enabling a comparative analysis of the hierarchy of their terminal and instrumental values. The research findings indicate that students in computer-related specialties are characterized by a focus on professional, cognitive, and pragmatic-instrumental values, including efficiency, autonomy, responsibility, and performance. In contrast, students of philological specialties demonstrate a predominance of humanitarian, emotional-aesthetic, socially and morally significant values focused on interpersonal interaction, cultural development, and communicative activity. The results confirm the importance of considering students' value orientations in developing personalized foreign language learning strategies. A personalized approach enhances motivation, engagement, and the effectiveness of acquiring foreign language competence, particularly among students in computer-related specialties, for whom a foreign language primarily serves as a tool of professional communication.

Key words: students' value orientations; personalized foreign language learning; foreign language training; learning motivation; computer science students; philology students.

Постановка проблеми. У сучасних умовах трансформації вищої освіти, зумовлених цифровізацією, глобалізаційними процесами та зростанням міждисциплінарної взаємодії, особливої актуальності набуває проблема формування особистості майбутнього фахівця не лише як носія професійних знань і компетентностей, а й як суб'єкта з певною системою ціннісних орієнтацій. Саме ціннісні орієнтації значною мірою визначають мотивацію студентів до навчання, їхнє ставлення до освітнього процесу, професійне самовизначення та готовність до безперервного розвитку впродовж життя.

У контексті сучасної вищої освіти ціннісні орієнтації студентської молоді розглядаються як важливий внутрішній чинник освітньої діяльності, що впливає на вибір освітніх стратегій, пріоритетів і моделей професійної поведінки. Особливої ваги це питання набуває у підготовці студентів різних спеціальностей, зокрема комп'ютерних і гуманітарних, освітній процес яких характеризується відмінною професійною спрямованістю, змістом навчання та домінантними видами діяльності.

Студенти комп'ютерних спеціальностей навчаються в умовах високої технологічної динаміки, швидкої зміни знань і вимог ринку праці, що зумовлює орієнтацію на прагматичні, інструментальні та професійно значущі цінності. Водночас студенти філологічних спеціальностей традиційно навчаються в гуманітарно орієнтованому освітньому середовищі, у межах якого пріоритетного значення набувають міжкультурна комунікація та особистісний розвиток, що зумовлює формування іншої ієрархії ціннісних пріоритетів. Такі відмінності мають безпосередній вплив на освітні потреби студентів, їхню мотивацію та ефективність навчання.

Незважаючи на значну кількість психологічних досліджень, присвячених проблемі ціннісних орієнтацій особистості, у педагогічній науці все ще недостатньо висвітлено питання порівняльного аналізу ціннісних орієнтацій студентів різних спеціальностей у контексті організації та персоналізації освітнього процесу. Це зумовлює необхідність емпіричного дослідження ціннісних орієнтацій студентів комп'ютерних і філологічних спеціальностей як передумови для вдосконалення педагогічних підходів у сучасній вищій школі.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Сучасна педагогіка та психологія все більше уваги приділяють проблемі ціннісних орієнтацій студентської молоді, розуміючи, що вони є важливим компонентом особистісного становлення, мотивації освітньої діяльності та професійної соціалізації. У науковій літературі ціннісні орієнтації розглядаються як система значущих життєвих пріоритетів, що визначають поведінку, цілі та способи діяльності особистості й відіграють ключову роль у формуванні цілісної особистісної стратегії студента.

Аналіз праць вітчизняних учених свідчить про те, що проблема ціннісних орієнтацій студентів розглядається як важлива складова педагогічних і психологічних досліджень. Так, М. Вієвська та Л. Савченко вивчають загальні закономірності ціннісних орієнтацій студентів в умовах вищої школи, підкреслюючи їхню роль у формуванні життєвих стратегій молоді [3].

А. Іваненко розкриває ціннісні орієнтації у структурі особистості сучасних студентів, акцентуючи увагу на їх ієрархічному характері та тісному зв'язку з мотиваційною сферою особистості. Науковець демонструє, що певна ієрархія цінностей є характерною рисою студентської молоді у вищій освіті та відображає процеси особистісного становлення, професійного самовизначення й соціалізації. У своїх висновках автор підкреслює, що ціннісні пріоритети виконують регулятивну функцію, зумовлюючи вибір цілей, мотивів освітньої діяльності та моделей поведінки студентів в освітньому середовищі [4].

Педагогічні дослідження також виявляють, що ціннісні орієнтації пов'язані з освітнім середовищем університету. Наприклад, Л. Ордіна та О. Ярмола досліджують формування ціннісних орієнтацій студентів у культуротворчому середовищі закладу вищої освіти, демонструючи, як різні типи цінностей (соціальні, творчі, прагматичні) інтегровано в систему життєвих пріоритетів молоді. Автори підкреслюють, що культуротворче освітнє середовище не лише транслює певні цінності, а й формує ієрархію життєвих цілей студентів, визначаючи способи їх досягнення та моделі поведінки в освітньому просторі. Важливе місце у цьому процесі відведено аксіологічному підходу, реалізація якого сприяє усвідомленню студентами власних ціннісних орієнтацій, розвитку соціальної гнучкості, самореалізації та відповідального морального вибору [7].

Значний внесок у педагогічне осмислення проблеми формування ціннісних орієнтацій здобувачів вищої освіти зроблено в дослідженні С. Стеблюк. Науковець розглядає означену проблему в контексті університетської освіти, акцентуючи увагу на компетентнісному підході як методологічній основі підготовки майбутнього фахівця. Ціннісну сферу інтерпретовано як складову компетентності, що поєднує знання, уміння, навички, погляди та цінності й забезпечує соціалізацію особистості в освітньому середовищі. Особливу увагу приділено формуванню національно-патріотичних, морально-етичних і громадянських цінностей, з урахуванням європейських освітніх орієнтирів. На основі емпіричного дослідження (анкетування, усне опитування) С. Стеблюк визначено ієрархію ціннісних пріоритетів студентської молоді та запропоновано модель формування ціннісних орієнтацій, що

інтегрує міждисциплінарні зв'язки, освітній зміст педагогічних дисциплін і виховний потенціал аудиторної та позааудиторної діяльності [8].

Важливий аспект дослідження ціннісних орієнтацій студентської молоді пов'язаний з урахуванням соціально-демографічних і гендерних чинників. У дослідженні Н. Олійник, В. Імбер та Т. Білик розглянуто специфіку ціннісної сфери студентської молоді з урахуванням гендерного чинника, що дало змогу виявити відмінності у структурі та пріоритетності цінностей у юнаків і дівчат. Автори наголошують, що система цінностей виконує функцію смислового орієнтира особистості, впливаючи на вибір життєвих цілей, поведінкові стратегії та способи самореалізації молоді людини. Результати емпіричного дослідження, здійсненого серед студентів педагогічного закладу вищої освіти із застосуванням методів експрес-оцінювання соціально значущих цінностей, засвідчили домінування інтелектуальних орієнтацій у загальній ієрархії цінностей студентства. Водночас встановлено наявність стійких гендерних відмінностей у ціннісних пріоритетах, зокрема більшу орієнтацію юнаків на сімейну та соціальну сферу, що потребує педагогічного врахування у процесі організації освітньої діяльності та прогнозування подальшого особистісного й професійного розвитку студентської молоді [6].

Попри наявність значної кількості теоретичних і емпіричних досліджень, що підкреслюють важливість вивчення ціннісних орієнтацій здобувачів вищої освіти, відзначається недостатня кількість порівняльних педагогічних досліджень, спрямованих на аналіз відмінностей у системі ціннісних пріоритетів студентів різних галузей підготовки (наприклад, комп'ютерних і гуманітарних спеціальностей). Це обмежує розуміння впливу професійної спрямованості на ціннісну сферу студентів і визначає подальші напрями дослідження.

Мета статті. Актуальність упровадження стратегій персоналізації навчання іноземних мов у вищій освіті зумовила мету статті, яка полягає у виявленні особливостей системи ціннісних орієнтацій студентів комп'ютерних і філологічних спеціальностей та визначенні їх педагогічного потенціалу для обґрунтування персоналізованих підходів до іншомовної підготовки.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети у процесі дослідження використано комплекс взаємопов'язаних методів: теоретичний аналіз і узагальнення вітчизняних та зарубіжних науково-педагогічних і психологічних джерел з проблеми ціннісних орієнтацій особистості; термінологічний аналіз для уточнення змісту ключових понять дослідження; емпіричні методи, зокрема анкетування з використанням методики «Діагностика ціннісних орієнтацій» М. Рокіча; методи кількісного та порівняльного аналізу з метою інтерпретації отриманих результатів і виявлення відмінностей у ціннісних пріоритетах студентів різних галузей підготовки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз сучасних педагогічних і психологічних досліджень засвідчує, що ціннісні орієнтації студентської молоді є важливим внутрішнім чинником, який зумовлює мотивацію навчання, визначає пріоритети навчання та впливає на ефективність професійної підготовки. У контексті персоналізації навчання іноземних мов ціннісні орієнтації набувають особливого значення, оскільки саме вони визначають ставлення студентів до змісту навчання, освітніх цілей, форм і методів освітньої діяльності. Персоналізований підхід до іншомовної підготовки передбачає врахування не лише когнітивних характеристик здобувачів освіти, а й їхніх ціннісних пріоритетів, які відображають професійні наміри, життєві орієнтири та мотиваційні установки [5].

У сучасних психолого-педагогічних дослідженнях ціннісні орієнтації розглядають як системоутворювальний чинник особистісної активності студента, що виконує регулятивну та смислотвірну функцію в освітній діяльності. Зокрема, у своїх працях Н. Арістова інтерпретує ціннісні орієнтації як складник актуалізаційно-ціннісного компонента професійної суб'єктності, тісно пов'язаний із мотивацією досягнення успіху та цілепокладанням особистості, що визначає спрямованість і характер освітньої активності здобувачів вищої освіти [2]. Такий підхід є методологічно значущим для дослідження персоналізації навчання іноземних мов, оскільки дозволяє інтерпретувати ціннісні орієнтації як внутрішню основу вибору освітніх стратегій і ставлення студентів до іншомовної підготовки.

На підставі цих положень було проведено емпіричне порівняльне дослідження ціннісних орієнтацій студентів комп'ютерних і філологічних спеціальностей із використанням методики «Діагностика ціннісних орієнтацій» М. Рокіча [1]. Залучення студентів двох різних галузей підготовки зумовлене необхідністю порівняти ціннісні пріоритети здобувачів вищої освіти, які навчаються в принципово різних освітньо-професійних середовищах, де іноземна мова виконує різні функції – інструмент професійної комунікації для студентів комп'ютерних спеціальностей та предмет фахової діяльності для студентів-філологів. Це дало змогу виявити специфіку ціннісних орієнтирів, обумовлених професійною спрямованістю, і проаналізувати їх педагогічний потенціал у контексті персоналізації іншомовної підготовки.

У емпіричному дослідженні взяли участь 130 здобувачів I-IV курсів денної та заочної форм навчання Київського національного університету технологій та дизайну та Міжрегіональної академії управління персоналом. До філологічної групи увійшли 33 студенти спеціальності 035 (B11) «Філологія». Групу студентів комп'ютерних спеціальностей становили 97 осіб, які опановують такі спеціальності, як-от 121 (F2) «Інженерія програмного забезпечення» (45 студентів), 122 (F3) «Комп'ютерні науки» (35 студентів), 123 (F7) «Комп'ютерна інженерія» (3 студенти) та 125 (F5) «Кібербезпека» (14 студентів). Такий склад вибірки забезпечив можливість порівняльного аналізу ціннісних орієнтацій студентів різних галузей підготовки в контексті персоналізації навчання іноземних мов.

Отримані емпіричні дані було систематизовано відповідно до методики М. Рокича за двома групами цінностей: *термінальними* (цінності-цілі) та *інструментальними* (цінності-засоби). Аналіз здійснювався шляхом узагальнення індивідуальних ранжувань у межах кожної групи, що дозволило визначити домінуючі ціннісні орієнтації студентів комп'ютерних і філологічних спеціальностей та простежити специфіку їх ієрархічної організації.

Ціннісні орієнтації студентів комп'ютерних спеціальностей

Аналіз ранжування цінностей студентами комп'ютерних спеціальностей демонструє домінування *професійно орієнтованих, когнітивних та діяльно-прагматичних цінностей*, що відповідає специфіці технічної підготовки та вимогам майбутньої професійної діяльності в ІТ-сфері. Найвищі середні ранги отримали такі термінальні цінності, як-от цікава робота, творчість, пізнання, активне діяльне життя, свобода, продуктивне життя та здоров'я.

Зазначена ієрархія свідчить про чітку орієнтацію студентів на професійну самореалізацію, інтелектуальне зростання, автономність у діяльності та ефективне використання власних можливостей. Висока значущість цінностей, пов'язаних із творчістю, пізнанням і продуктивністю, вказує на усвідомлення студентами необхідності постійного розвитку, інноваційного мислення та активної життєвої позиції в умовах динамічного технологічного середовища.

Серед інструментальних цінностей провідні позиції посіли раціоналізм, ефективність у справах, відповідальність, незалежність, чесність (щирість), освіченість та тверда воля. Така структура інструментальних цінностей відображає орієнтацію на логічне мислення, результативність діяльності, самостійність у прийнятті рішень та готовність нести відповідальність за їх наслідки. Загалом ієрархія цінностей студентів комп'ютерних спеціальностей характеризується *прагматично-діяльним* типом ціннісної свідомості, що формує емпіричну основу для обґрунтування диференційованих стратегій персоналізації навчання іноземних мов із урахуванням професійних і когнітивних пріоритетів цієї групи здобувачів.

Ціннісні орієнтації студентів філологічних спеціальностей

Аналіз результатів ранжування цінностей студентами філологічних спеціальностей засвідчив перевагу *емоційно-ціннісних, культурно-естетичних та соціально значущих орієнтирів*, що відповідає гуманітарному профілю підготовки та спрямованості майбутньої професійної діяльності. Найвищі середні ранги серед термінальних цінностей отримали любов, цікава робота, краса природи і мистецтва, щасливе сімейне життя, творчість, здоров'я та суспільне визнання.

Зазначений розподіл свідчить про орієнтацію студентів-філологів на гармонійне поєднання особистісної самореалізації, емоційної насиченості життя та соціальної значущості професійної діяльності. Висока значущість естетичних і творчих цінностей підкреслює важливість культурного самовираження, розвитку чуттєвої сфери та здатності до інтерпретації соціокультурних смислів, що є визначальним для філологічної освіти.

Серед інструментальних цінностей провідні позиції посіли освіченість, відповідальність, широта поглядів, ефективність у справах, чесність, чуйність та терпимість (до поглядів і думок інших). Така ієрархія інструментальних цінностей відображає орієнтацію студентів-філологів на інтелектуальну культуру, морально-етичні норми, міжособистісне розуміння та здатність до конструктивної комунікації в полікультурному середовищі. Загалом система цінностей цієї групи характеризується *гуманітарно-комунікативним* типом ціннісної свідомості, у межах якого провідну роль відіграють культурні, моральні та соціально значущі орієнтири.

Ці особливості наочно підтверджують порівняльні діаграми (Рис. 1, Рис. 2, Рис. 3, Рис. 4), що відображають 7 основних термінальних та інструментальних цінностей для кожної групи студентів.

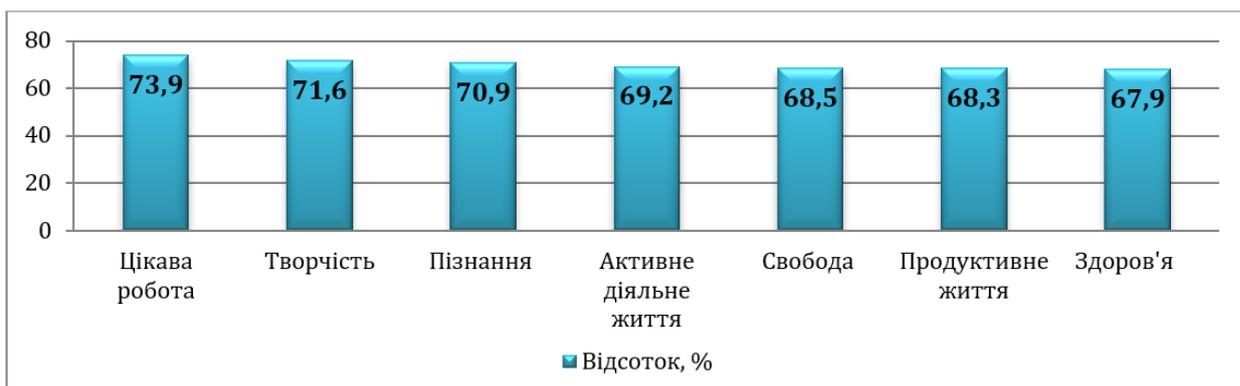

Рис. 1. Термінальні цінності студентів комп'ютерних спеціальностей

Джерело: розроблено автором

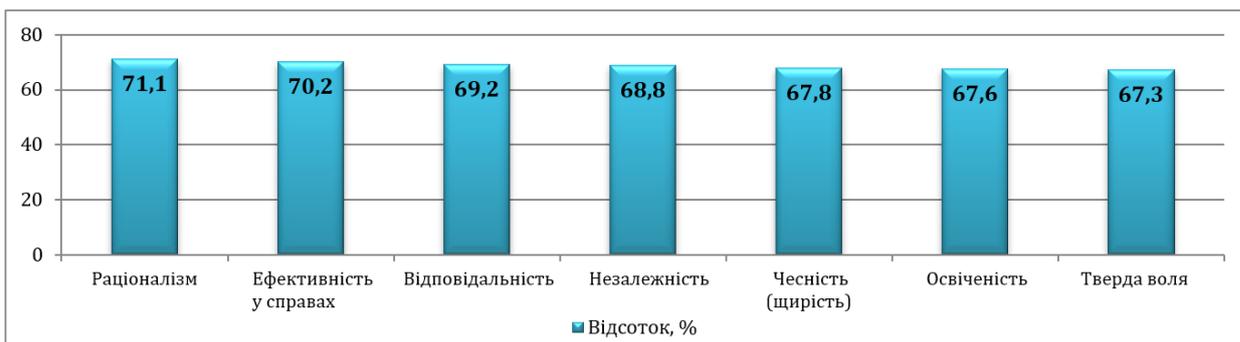

Рис. 2. Інструментальні цінності студентів комп'ютерних спеціальностей

Джерело: розроблено автором

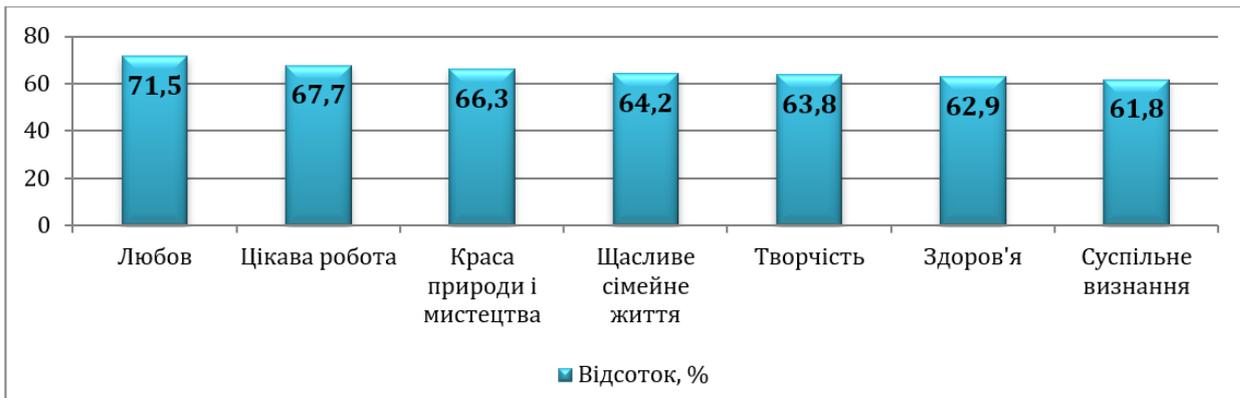

Рис. 3. Термінальні цінності студентів філологічних спеціальностей

Джерело: розроблено автором

Рис. 4. Інструментальні цінності студентів філологічних спеціальностей

Джерело: розроблено автором

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження підтвердило, що ціннісні орієнтації студентів є важливим внутрішнім чинником, який визначає мотивацію до навчання, ставлення до освітнього процесу та ефективність професійної підготовки. Виявлено, що під час навчання в студентів різних галузей підготовки відбувається формування різних систем ціннісних орієнтацій, які відображають їх професійну спрямованість, освітнє середовище та домінуючі види діяльності.

Порівняльний аналіз ціннісних орієнтацій студентів комп'ютерних і філологічних спеціальностей свідчить про наявність спільних орієнтацій на самореалізацію, особистісний розвиток та досягнення професійного успіху, що відповідає віковим, соціальним та освітнім особливостям студентської молоді. Водночас виявлено чіткі відмінності, зумовлені професійною спрямованістю підготовки.

Так, студенти комп'ютерних спеціальностей більшою мірою орієнтовані на професійно-діяльнісні, когнітивні та прагматично-інструментальні цінності, пов'язані з ефективністю, автономністю та результативністю діяльності. Натомість студенти філологічних спеціальностей акцентують увагу на емоційно-естетичних, гуманітарних, комунікативних та морально-етичних цінностях, що відображає специфіку їхньої майбутньої професійної взаємодії та культурно-мовної діяльності.

Отримані результати підкреслюють значення ціннісних орієнтацій для персоналізації навчання іноземних мов та обґрунтування диференційованих педагогічних стратегій. Особливо важливо враховувати ціннісні орієнтації студентів комп'ютерних спеціальностей, оскільки це уможливує вдосконалення навчальних програм, які відповідають їхній професійній спрямованості та мотивації. Дослідження сприяє розробленню ефективних методичних підходів, здатних посилити мотивацію навчання, залученість та результативність іншомовної підготовки цієї групи студентів.

Перспективи подальших досліджень пов'язуємо з аналізом взаємозв'язку ціннісних орієнтацій з освітніми стратегіями, ефективністю опанування компетентностей і професійним самовизначенням студентів.

Конфлікт інтересів. Автори підтверджують відсутність фінансових, особистих чи інших інтересів, що можуть розглядатися як потенційний конфлікт інтересів щодо публікації цієї статті.

Фінансування. Робота виконана за відсутності фінансової підтримки з боку будь-яких організацій.

Доступність даних. Це теоретичне дослідження не передбачає використання додаткових наборів даних.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту не використовувались при написанні цієї роботи.

Список використаних джерел

1. Rokeach M. *The nature of human values*. New York: Free Press, 1973. 438 p.
2. Арістова Н. Актуалізаційно-ціннісний компонент професійної суб'єктності майбутніх філологів. *Молодь і ринок*, 2018. №4(159). С. 15–21. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2018.131337>
3. Вієвська М. Г., Савченко Л. О. Ціннісні орієнтації сучасного студентства. *Педагогіка вищої та середньої школи: Зб. наук. праць №10. Спеціальний випуск: Художньо-педагогічна освіта XXI ст.: теорія, методи, технології*. Кривий Ріг: КДПУ, 2005. С. 71–76. URL: <https://journal.kdpu.edu.ua/ped/uk/issue/view/164/186>
4. Іваненко А. М. Ціннісні орієнтації у структурі особистості студентів. *Актуальні проблеми психології в закладах освіти*. Київ: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2017. Вип. 7. С. 82–87. <https://doi.org/10.31812/psychology.v7i.7263>
5. Кугай К. Особливості реалізації провідних принципів індивідуального і персоналізованого підходів в іншомовній підготовці студентів комп'ютерних спеціальностей. *Педагогічна академія: наукові записки*, 2025. Вип. 16. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15172948>
6. Олійник Н.А., Імбер В.І., Білик Т.С. Гендерні особливості ціннісних орієнтацій студентів закладів вищої освіти. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, 2022. Вип. 64. С. 217–225. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2022-64-217-225>
7. Ордіна Л. Л., Ярмола О. В. Формування ціннісних орієнтацій студентів у культуротворчому середовищі закладу вищої освіти. *ScienceRise: Pedagogical Education*, 2018. №4(24). С. 16–19. <https://doi.org/10.15587/2519-4984.2018.131950>
8. Стеблюк С. В. Формування ціннісних орієнтацій здобувачів вищої освіти в умовах університету. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 2024. №93. С. 53–57. <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2024.93.10>

References

1. Rokeach M. *The nature of human values*. New York: Free Press, 1973. 438 p.
2. Aristova N. Aktualizatsiino-tsinnisnyi komponent profesiinoi subiektnosti maibutnikh filolohiv [Actualizing-and-evaluative component of professional subjectivity of future philologists]. *Molod i rynek*, 2018. №4(159). S. 15–21. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2018.131337>

3. Viievskа M. H., Savchenko L. O. Tsinnisni oriientsatsii suchasnoho studentstva [Value orientations of today's students]. *Pedahohika vyshchoi ta serednoi shkoly: Zb. nauk. prats Spetsialnyi vypusk: Khudozhno-pedahohichna osvita XXI st.: teoriia, metody, tekhnologii*. Kryvyi Rih: KDPU, 2005. №10. S. 71–76. <https://journal.kdpu.edu.ua/ped/uk/issue/view/164/186>
4. Ivanenko A. M. Tsinnisni oriientsatsii u strukturi osobystosti studentiv [Value orientations in the structure of students' personality]. *Aktualni problemy psykholohii v zakladakh osvity*. Kyiv: TOV NVP «Interservis», 2017. Vyp. 7. S. 82–87. <https://doi.org/10.31812/psychology.v7i.7263>
5. Kugai K. Osoblyvosti realizatsii providnykh pryntsypiv indyvidualnoho i personalizovanoho pidkhodiv v inshomovni pidhotovtsi studentiv kompiuternykh spetsialnostei [Peculiarities of implementing the leading principles of individual and personalized approaches in foreign language training for computer specialties' students]. *Pedahohichna akademiia: naukovy zapysky*, 2025. Vyp. 16. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15172948>
6. Oliinyk N.A., Imber V.I., Bilyk T.S. Henderni osoblyvosti tsinnisnykh oriientsatsii studentiv zakladiv vyshchoi osvity [Gender features of students' value orientations of higher education institutions]. *Suchasni informatsiini tekhnologii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy*, 2022. Vyp. 64. S. 217–225. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2022-64-217-225>
7. Ordina L. L., Yarmola O.V. Formuvannia tsinnisnykh oriientsatsii studentiv u kulturotvorchoму seredovyschi zakladu vyshchoi osvity [The formation of value orientations of students in the university cultural creative environment]. *ScienceRise: Pedagogical Education*, 2018. №4(24). S. 16–19. <https://doi.org/10.15587/2519-4984.2018.131950>
8. Stebliuk S.V. Formuvannia tsinnisnykh oriientsatsii zdobuvachiv vyshchoi osvity v umovakh universytetu [Formation of value orientations of students of higher education in university conditions]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, 2024. №93. S. 53–57. <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2024.93.10>

| Матеріал надійшов до редакції: 12.12.2025 р. | Прийнято до друку: 23.01.2026 р. | Опубліковано: 02.03.2026 р. |